
Plats och tid Stadshus A, Läroverket, klockan 8.30-9.25

Beslutande Filip Zackrisson (L)
Peter Svensson-Stoltz (S)
Robert Petersson (SD)
Niclas Zander (KD)
Katarina Eiderbrant (S)
Daniel Karlsson (V)

**Ersättare –
inte tjänstgörande** Knut Aurell (M)
Joel Söderberg (L)
Per-Olof Johansson (KD)
Morgan Fagerström (S)
Hans Lundqvist (24:7)

Övriga deltagare Josefin Winnfors, kanslichef
Sara Bengtsson, sekreterare
Torbjörn Alfredsson, kommunjurist
Dastit Sheremeti, kommunjurist
Jennica Toresson, kommusekreterare

Utses att justera Peter Svensson-Stoltz (S)

Sekreterare Sara Bengtsson

Paragraf 5–9

Ordförande Filip Zackrisson (L)

Justerande Peter Svensson-Stoltz (S)

§ 5

Dnr VN 2023/0010

Information om Europaparlamentsvalet 2024

Beslut

Valnämnden beslutar

1. lägga informationen till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Valkansliet informerar om hålltider inför och efter Europaparlamentsvalet 2024.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 27 september 2023

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

§ 6

Dnr VN 2023/0006

Distribution av namnvalsedlar i samband med val till Europaparlamentet 2024

Beslut

Valnämnden beslutar

1. anse uppdraget avseende att utreda förutsättningarna till samordnad distribution av namnvalsedlar som redovisat
2. valkansliet får i uppdrag att, i samråd med presidiet, ta fram ett beslutsförslag för distribution av namnvalsedlar till EP-valet 2024
3. beslutsförslaget läggs fram i nämnden i december 2023.

Förslag till beslut på sammanträdet

Filip Zackrisson (L) föreslår följande tillägg:

- valkansliet får i uppdrag att, i samråd med presidiet, ta fram ett beslutsförslag för distribution av namnvalsedlar till EP-valet 2024.
- beslutsförslaget läggs fram i nämnden i december 2023.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande ställer fråga om bifall eller avslag på förvaltningens förslag och konstaterar bifall till förvaltningens förslag.

Ordförande ställer fråga om bifall eller avslag på eget tilläggsförslag och konstaterar bifall på förslaget.

Beskrivning av ärendet

Valnämnden beslutade 26 maj 2023 att ge valkansliet i uppdrag att utreda förutsättningarna, ekonomiskt och organisatoriskt för en samordnad distribution av namnvalsedlar.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 25 september 2023.

Valnämnden 26 maj 2023, § 4.

Övervägande

Kommunen ansvarar, genom valnämnden, för att blanka valsedlar och partivalsedlar ska finnas på plats och utlagda för väljarna i anslutning till en vallokal eller röstningslokal för förtidsröstning. I ordinarie val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige avser detta partier som vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

För val till kommun- och regionfullmäktige gäller detta även för varje parti som redan är representerat där, när det gäller röstmottagningsställen inom den region eller den kommun där partiet är representerat. I val till EU-valet gäller detta för partier som vid något av de två senaste valen till Europaparlamentet har fått mer än en procent av rösterna i hela landet eller valsedlar med parti- och valbeteckning samt uppgifter om kandidater om ett sådant parti deltar med endast en valsedel. Partier som inte omfattas av detta har själva att distribuera sina egna valsedlar eller namnvalsedlar till de anvisade förtidsröstnings- och vallokalerna.

Frågan om distribution av valsedlar har varit föremål för utredning av en parlamentariskt sammansatt kommitté. Utredningen visade att det i de fall där kommunen ansvarat för både distribution och utläggning upplevdes särskilt svårigheter med lagerhållning, inlämningstider och en ökad distribution. Det efterfrågades en tydlig ansvarsfördelning och tydliga riktlinjer och behov av mer resurser (se SOU 2021:7 sida 110 f.). Regeringen behandlade också frågan rörande distribution och kom fram till att partiernas ansvar för distributionen av valsedlar till val- och röstningslokaler inte bör ändras med anledning av de svårigheter som tillkommer med en sådan uppgift (se prop. 2021/22:52 sida 19).

Valmyndigheten har i sin erfarenhetsrapport anfört att det inte finns något enhetligt regelverk som hanterar denna frågeställning. Att kommunerna gör olika bidrar till en ojämlig behandling och det är svårt för partierna att förstå och acceptera att det fungerar på olika sätt i olika kommuner. Det kommenterade Valmyndigheten i remissvar på utredningen "Förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagning". Med anledning av de frågor som uppstår om distributionen av namnvalsedlar, att kommunernas hantering skiljer sig åt samt att partier i vissa fall behandlas olika föreslår Valmyndigheten att det i stället görs en lagändring i vilken det förtydligas att partierna ska lämna in namnvalsedlarna till ett röstmottagningsställe för att kunna ge väljarna tillgång till dessa (se Valmyndighetens VAL-686, sid 10).

Valkansliet har tillfrågat 11 kommuner i Sverige och konstaterar att hanteringen ser olika ut. I Hallands län är det enbart Halmstad kommun som tillhandahåller möjligheten till distribution efter beslut från valnämnd. Halmstad har, drygt ett år innan val, tre heltidsanställda som arbetar enbart med valet utan andra åtaganden. Täby kommun har uppgett att de erbjuder distribution. En konsekvens var att antalet valsedlar ökade markant. Enligt Täby och Halmstad är det viktigt att partierna håller sig till inlämningstiderna för att det ska fungera med distributionen. Östersund tillhandahåller distribution av valsedlar med hänvisning till miljön och klimatet. Bodens kommun beslutade också hantera distributionen av valsedlar inför valen 2022 under förutsättning att de levererades till stadshuset fördelade per lokal (till exempel ett kuvert med 100 sedlar till lokal A, ett kuvert med 200 sedlar till lokal B osv). Det positiva var att man

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

fick en samlad leverans av valsedlar till de olika lokalerna. De negativa aspekterna var ökad arbetsbelastning, sporadiska leveranser utan förvarning vilket innebar att personalen fick prioritera om i arbetsuppgifter. Denna omprioritering medförde förseningar i andra led. Det fanns dessutom ofta individuella avvikelser mellan olika leveranser som krävde uppföljning. Bodens kommun avvaktar med beslut rörande distribution av valsedlar för EU-valet 2024 men har noterat att Valmyndigheten i sin erfarenhetsrapport VAL-686 förordar en gemensam hantering där kommunerna förväntas hantera distributionen av valsedlar. Skellefteå kommun meddelade att man hade återgått till att inte erbjuda en distribution av namnvalsedlar till valen 2022 eftersom det inte kunde lämnas någon garanti till fördelning av namnvalsedlar enligt partiernas vilja. Vidare menade Skellefteå att det kunde uppstå problematik om något partis namnvalsedel tog slut, alltså kunde inte partierna behandlas likvärdigt. De resterande kommunerna som valkansliet vänt sig till kommer inte erbjuda en gemensam distribution av valsedlar eftersom ett sådant förfarande medför flertalet utmaningar.

Valkansliet konstaterar mot den ovan anförda bakgrunden att om valnämnden avser att utöka sitt distributionsansvar i samband med EU-valet 2024 ska samtliga partier garanteras en lika behandling. En begränsning av denna likabehandling av partierna avviker från den föreskrivna ordningen.

En samordnad distribution innebär inte att partier är förhindrade att distribuera ytterligare valsedlar själv till röstmottagningsstället om partierna bedömer att ett sådant behov föreligger. Ett utökat distributionsansvar behöver följande förutsättningar, i god tid innan EU-valet 2024. Tydlig ansvarsfördelning vid hanteringen av valsedlarna, utrymmes- och förvaringsmöjligheter som uppfyller adekvata krav på brand och säkerhet samt eventuella transporter som ska uppfylla krav på tillräcklig hög säkerhet. Valnämnden behöver ta hänsyn till att ett parti kan välja att beställa valsedlar väldigt nära inpå valet. I praktiken kan namnvalsedlar bytas ut två dagar innan valet. Även så sent som på valdagen kan det, från partier som deltar i valet, komma krav på att kommunen ska lägga ut valsedlar. Därav finns det behov av skäliga tidsangivelser vilka reglerar när kommunen ska erhålla namnvalsedlar för distribution samt säkra och betrodda kontaktvägar med partiets kontaktpersoner vid behov. Utöver dessa förutsättningar behöver det finnas tillräckligt med personal och ekonomiska resurser. Förutsättningarna ska dels garantera en lika behandling, dels kunna leverera rättssäkra lösningar på eventuella händelser vid exempelvis avsaknad av valsedlar, skadade valsedlar och försenade leveranser.

Valarbetet med EU-valet 2024 har redan påbörjats. Detta innebär att flertalet moment är planerade och vissa åtgärder är redan vidtagna. För att

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

uppfylla de ovan nämnda förutsättningarna behöver rutiner och diverse risk- och konsekvensanalyser genomföras av nya moment. Detta kan innebära omprioritering och fördelning av arbetsuppgifter som påverkar både ordinarie verksamhet och valkansliets verksamhet. Utöver detta kan, enligt valkansliets bedömning, ett utökat distributionsansvar innebära att förfarandet medför utökade risker för felhantering i flera olika moment. Denna felhantering kan bland annat förekomma vid hantering av valsedlar. Notera att det ankommer på kommunen att ansvara för distributionen av valsedlar om dessa av kommunen inte kan levereras på grund av diverse fel vid utebliven transport och vid fall då valsedlar tar slut i en röstningslokal.

Fråga om namnvalsedlar är en högst aktuell fråga som kan bli föremål för lagändring längre fram. En samordnad distribution medför i dagsläget flera osäkerhetsfaktorer, ökade risker och med det större utrymme att ifrågasätta valets legitimitet och robusthet. Det kan innebära minskad möjlighet till en lika behandling av samtliga partiers valsedlar. Yttersta konsekvensen är en risk för omval. Valkansliet föreslår att Varbergs kommun inte åtar sig fler arbetsuppgifter än vad vallagen har ålagt kommunen. Det ska särskilt läggas märke till att ett liknande förfarande för valet till riksdag, kommun- och regionfullmäktige innebär ännu större utmaningar för valkansliet. Alltså är förutsättningarna olika för de olika valen.

Protokollsutdrag: Kommunkansliet

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

§ 7

Dnr VN 2023/0007

Behörighetsadministratör (BAD) och tilläggsrollen inskrivare i valdatasystemet Valid

Beslut

Valnämnden beslutar

- utse Dastit Sheremeti (861218), Jennica Toresson (821125) och Sara Bengtsson (701106) till behörighetsadministratör (BAD) och tilläggsrollen inskrivare i valdatasystemet Valid för Varbergs kommun.

Beskrivning av ärendet

Valid är valadministrationens gemensamma IT-stöd. Inför varje val registreras i Valid uppgifter om allt från valkretsar och antal mandat att fördela, till röstningslokaler och vallokaler, öppettider och adresser.

För att Varbergs kommun ska kunna registrera och hantera användare i IT-stödsystemet Valid behöver någon eller några tjänstepersoner ha tilldelats rollen behörighetsadministratör (BAD) och tilläggsrollen inskrivare. Den person som tilldelats rollerna kan i sin tur lägga till och ta bort behörighetsroller för övriga användare.

För att länsstyrelsen ska kunna tilldela behörighetsrollerna behörighetsadministratör (BAD) och tilläggsrollen inskrivare i systemet måste valnämnden fatta ett formellt beslut om vilka som ska ha rollerna i Varbergs kommun.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 1 september 2023

Övervägande

Valnämndens kansli föreslår att valnämnden utser Dastit Sheremeti, Jennica Toresson och Sara Bengtsson till behörighetsadministratör (BAD) och tilläggsrollen inskrivare i valdatasystemet Valid för Varbergs kommun.

Protokollsutdrag: Länsstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

§ 8

Dnr VN 2023/0011

Valnämndens sammanträdestider 2024

Beslut

Valnämnden beslutar

1. fastställa sammanträdestider 9 februari, 12 april, 17 maj, 12 juni och 27 september 2024.

Beskrivning av ärendet

Förslag till sammanträdestider 2024

9 februari 2024, klockan 8.30-12
12 april 2024, klockan 10-12
17 maj 2024, klockan 8.30-12
12 juni 2024 (onsdagsräkning)
27 september 2024, klockan 8.30-12

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 2 oktober 2023.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

§ 9

Dnr VN 2023/0006

Information från Nationell valkonferens

Beslut

Valnämnden beslutar

1. lägga informationen till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Valnämndens ordförande informerar om Nationell valkonferens som var 5 oktober 2023. Sveriges kommuner och regioner, SKR, och Valmyndigheten bjöd in till en gemensam valkonferens med både föredrag och seminarier. Forskare, kommuner samt representanter från Valmyndigheten och SKR medverkade.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum